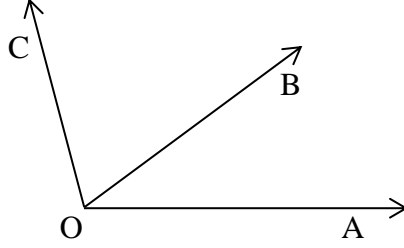

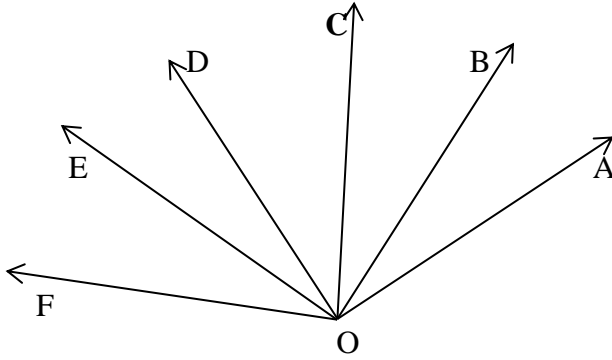
Bir Açının Komşusu, Tümlenyeni, Bütünleyeni, Tersisi:

Komşu Açılar: Bir kenarları ortak ve diğer kenarları ortak kenarın farklı tarafında bulunan açılara “komşu açılar” denir.

Yukarıdaki şekilde $\hat{A}OB$ ile $\hat{B}OC$ açıları komşu açılardır.

Örnek:

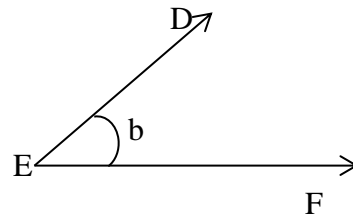
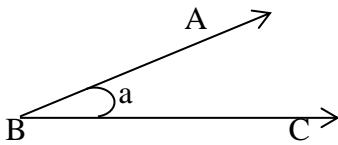

Yukarıda verilen açılardan hangisi, $\hat{E}OD$ ile komşu açı değildir?

- a) $\hat{A}OD$ b) $\hat{B}OD$ c) $\hat{C}OD$ d) $\hat{B}OC$ e) $\hat{E}OF$

Cevap: (d) şıkkıdır.

Tümler Açılar: Ölçüleri toplamı 90° olan iki açıya “tümler açılar” denir.

$a + b = 90^\circ$ ise $\hat{A}BC$ ile $\hat{D}EF$ açıları tümler açılardır.

Örnek: Tümler iki açıdan biri diğerinin 5 katı ise, büyük açının ölçüsü kaç derecedir?

Çözüm: Açılarından birinin ölçüsü x° ise, diğerinin ölçüsü $5x^\circ$ alınabilir. Tümler açıların ölçüleri toplamı 90° olduğundan:

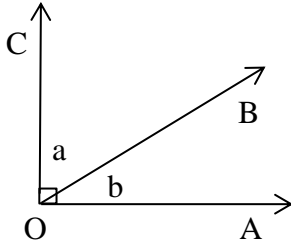
$$x+5x=90$$

$$6x=90$$

$$x=15^\circ \text{ (küçük açı)}$$

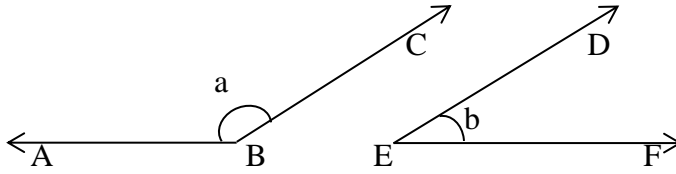
$$5x=5.15=75^\circ \text{ (büyük açı)}$$

Komşu Tümler Açılar: Herhangi iki açı, hem komşu hem de tümler açılar iseler bu açılara “komşu tümler açıları” denir.

$a + b = 90^\circ$ ise $\hat{C}OB$ ile $\hat{B}OA$ açıları, komşu tümler açılarıdır.

Bütünler Açılar: Ölçüleri toplamı 180° olan iki açıya “bütünler açıları” denir.

$a + b = 180^\circ$ ise $\hat{A}BC$ ile $\hat{D}EF$ açıları bütünler açılarıdır.

Örnek: Bütünler iki açıdan biri diğerinin 2 katından 30° eksik ise büyük açının ölçüsü kaç derecedir?

Çözüm:

Küçük

Büyük

$$x^\circ$$

$$2x-30^\circ$$

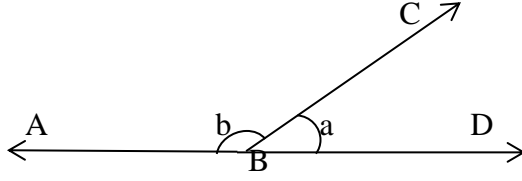
Açıları birbirini bütünlediğinden: $x+2x-30=180$

$$3x=210$$

$$x=70^\circ \text{ (küçük açı)}$$

$$2x-30=2 \cdot 70-30=110^\circ \text{ (büyük açı)}$$

Komşu Bütünler Açılar: Ölçüleri toplamı 180° olan komşu iki açıya “komşu bütünler açılar” denir.

$a + b = 180^\circ$ ise $\hat{A}BC$ ile $\hat{C}BD$ açıları komşu bütünler açılardır.

Örnek: Komşu bütünler iki açının birbirine oranı $\frac{2}{3}$ tür. Buna göre küçük açının ölçüsü kaç derecedir?

Çözüm:

$$\frac{\text{Küçük açı}}{\text{Büyük açı}} = \frac{2k}{3k} \text{ alınabilir.}$$

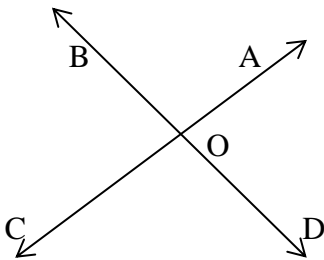
$$3k+2k=180^\circ$$

$$5k=180^\circ$$

$$k=36^\circ$$

$$2k=2 \cdot 36=72^\circ$$

Ters Açılar: İki doğrunun kesişmesi ile oluşan karşılıklı açılara “ters açılar” denir. Ters açılarının ölçüleri birbirine eşittir.

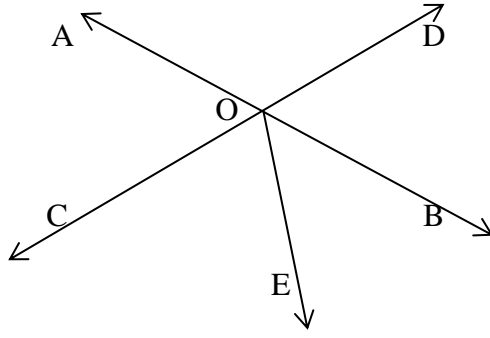

$\hat{B}OA$ ile $\hat{C}OD$, $\hat{B}OC$ ile $\hat{A}OD$ ters açılardır.

$$s(\hat{B}OA) = s(\hat{C}OD)$$

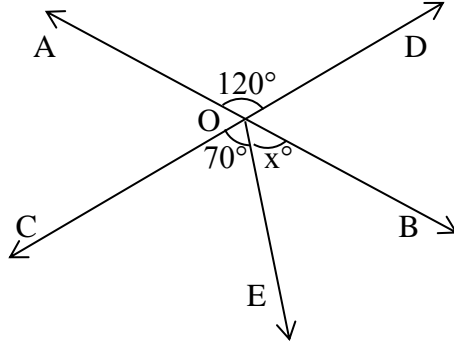
$$s(\hat{B}OC) = s(\hat{A}OD)$$

Örnek:

Yukarıdaki şekilde A, O, B ve C, O, D noktaları doğrusaldır. $s(\hat{AOD}) = 120^\circ$ ve $s(\hat{COE}) = 70^\circ$ ise $s(\hat{EOB})$ kaç derecedir?

Çözüm:

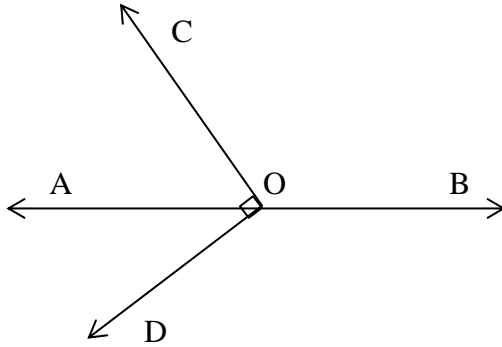

$\hat{AOD}$ ile $\hat{COB}$ açıları ters açılar olduğundan $s(\hat{AOD}) = s(\hat{COB}) = 120^\circ$

$$70 + x = 120$$

$$x = 50^\circ$$

Örnek:

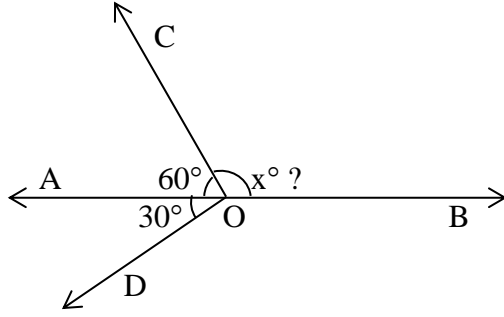
$[OC \perp [OD$

$s(\hat{AOD}) = 30^\circ$

A, O, B noktaları doğrusal

$s(\hat{COB})$ kaç derecedir?

Çözüm:

A, O, B noktaları doğrusal olduğundan: $s(\hat{A\hat{O}B})=180^\circ$

$$60+x=180$$

$$x=120^\circ$$